

HOE DEDEN ONZE PROVINCIES
HET QUA ARBEIDSMARKT-
PRESTATIES IN CORONAJAAR
2020? FIGUREN EN BEDENKINGEN

Prof. dr. Stijn Baert

26 juli 2021

1. OPVALLENDE BEVINDINGEN EN REFLECTIES

1. Eerdere cijfers hadden reeds aangegeven dat België, met dank aan maatregelen zoals de tijdelijke werkloosheid, qua werkloosheid zowat het stabielste land was in Europa. Dit uit zich ook in de evolutie van het percentage werkzoekenden in de Vlaamse provincies.
  - De werkloosheid gaat voor elke provincie met slechts 0.0 tot 0.3 procentpunt vooruit. Met dank aan de genomen maatregelen bleef het aantal ontslagen beperkt.
  - Ook de **ranking van de Vlaamse provincies naar werkloosheid bleef stabiel**, met het laagste percentage in Oost-Vlaanderen (1.8% werkzoekenden op de 25- tot 64-jarigen) en het hoogste in Antwerpen (2.7%).
  - Binnen de Waalse provincies waren de verschuivingen iets groter. Zo is in 2020 niet langer Henegouwen maar Luik de hekkensluiter, met 5.1% werklozen.
  - Ook stabiel is het feit dat de taalgrens ook een grens in werkloosheid is gebleven: **elke Vlaamse provincie doet het beter dan om het even welke Waalse, corona veranderde daar niks aan.**
2. Qua percentages inactieven veranderde er wel wat aan de ranking van Vlaamse provincies. **Ondanks het feit dat crisisperiodes normaal gepaard gaan met ontmoediging van werkzoekenden (en dus meer inactieven), slaagden twee Vlaamse provincies erin om minder inactieven te hebben in 2020 dan in 2019:** Oost-Vlaanderen (minus 1.3 procentpunt) en Limburg (minus 0.1 procentpunt).
  - Het zorgt ervoor dat Oost-Vlaanderen nu de provincie is met het laagste aantal inactieven. Het springt hiermee over de twee best genoteerde provincies van 2019: Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen.
  - **Antwerpen en Limburg blijven een hoger percentage inactieven laten optekenen dan twee Waalse provincies:** Waals-Brabant en Luxemburg (plaatsen 4 en 5). Limburg blijft het ook slechter doen dan het Belgische gemiddelde. **Bijna 1 op 4 van de 25- tot 64-jarigen is er noch aan het werk noch op zoek naar een baan.**
3. Deze verschuivingen uiteten zich ook in de werkzaamheidsgraad (het percentage werkenden, i.e. naast werkzoekenden en inactieven de derde groep 25- tot 64-jarigen).
  - **Wat de werkzaamheidsgraad betreft steekt Oost-Vlaanderen nu Vlaams-Brabant (plaats 2) en West-Vlaanderen (plaats 3) voorbij én het doorbreekt de magische grens van 80% werkzaamheid (80.3%).** Pro memorie: 80% werkzaamheidsgraad is wat Vlaanderen zich als geheel als doelstelling stelt tegen 2024. Ondanks corona bereikt Oost-Vlaanderen dit dus al in 2020.
  - Antwerpen (plaats 4) steekt nu Luxemburg (plaats 5), de best presterende Waalse provincie, voorbij.
  - Limburg blijft met een werkzaamheidsgraad van 74.3% stabiel op plaats 7 en moet dus Luxemburg en Waals-Brabant voor zich dulden. Hekkensluiter blijft Henegouwen, met een werkzaamheidsgraad van slechts 63.8%.

2. DOELSTELLINGEN

- Het jaar 2020 zal ongetwijfeld door velen levenslang onthouden worden als het ‘coronajaar’. De impact op het leven van de burger was immers enorm. Enorm was ook de economische schok.
- Met dank aan maatregelen zoals de tijdelijke werkloosheid, bleef de schok op onze arbeidsmarkt echter zeer beperkt: [België toonde zich zowat het meest stabiele land qua percentage werkenden – tijdelijke werklozen behielden hun contract – werkzoekenden en inactieven](#).
- Deze globaal stabiele Belgische situatie hoeft zich echter niet te vertalen op het provinciale niveau. De centrale vraag die in dit document wordt beantwoord is dan ook: **in welke mate schudde coronajaar 2020 de ranking van Belgische provincies naar werkloosheid en inactiviteit door elkaar?**

3. AANPAK

- De berekening van de provinciale cijfers stemt overeen met die in mijn [Ijsberg-studie](#), zoals gepubliceerd in vakblad Economic Analysis and Policy.
  - Dit artikel beklemtoont hoe landen vele decennia hebben gefocust op de werkloosheidsgraad als indicator van hun arbeidsmarktperformantie (“topje van de ijsberg”), zodat het beleid veel te weinig afgestemd was op de inactieven, i.e. een vele grotere groep aan niet-werkenden (“ijsmassa onder water”).
  - De inhoud van deze studie kan ook bekeken worden via een [Engelstalige animatievideo](#) of een [Nederlandstalige video waarin ik zelf de indicatoren toelicht](#).
- Onderstaande grafieken geven eigen berekeningen weer op basis van in juli 2021 vrijgegeven Eurostat-gegevens (reeksen lfst_r_lfe2emprrt en lfst_r_lfp2actrrt).
- De keuze om te focussen op de **25- tot 64-jarigen** (en niet de 20- tot 64-jarigen die ook vaak gebruikt worden als populatie om werkzaamheidsgraden te berekenen) werd gemaakt om de vertekening door een verschillend aantal studenten in de verschillende provincies te beperken.
- In de figuren worden de 25- tot 64-jarigen opgedeeld naar hun werkzaamheidsstatus: werkend, werkloos (i.e. niet-werkend werkzoekend) en inactief (i.e. niet-werkend niet-werkzoekend).

- Het percentage werkenden stemt overeen met de vaak gebruikte werkzaamheidsgraad:

$$- \% \text{werkenden}_{25-64} = \frac{\# \text{werkenden}_{25-64}}{\text{bevolking}_{25-64}} = \frac{\# \text{werkenden}_{25-64}}{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64} + \# \text{inactieven}_{25-64}} .$$

- Het percentage werklozen stemt evenwel niet overeen met de gekende werkloosheidsgraad. Die laatste geeft immers het percentage werklozen binnen de werkenden en werklozen weer en niet het percentage werklozen binnen de volledige bevolking (met ook de inactieven).

$$- \% \text{werklozen}_{25-64} = \frac{\# \text{werklozen}_{25-64}}{\text{bevolking}_{25-64}} = \frac{\# \text{werklozen}_{25-64}}{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64} + \# \text{inactieven}_{25-64}} .$$

$$- \text{werkloosheidsgraad}_{25-64} = \frac{\# \text{werklozen}_{25-64}}{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64}} .$$

- Het percentage inactieven is dan de restfractie van de 25- tot 64-jarigen.

$$- \% \text{inactieven}_{25-64} = \frac{\# \text{inactieven}_{25-64}}{\text{bevolking}_{25-64}} = \frac{\# \text{inactieven}_{25-64}}{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64} + \# \text{inactieven}_{25-64}} .$$

- De **percentages werkenden, werkzoekenden en inactieven sommeren dus altijd tot 100%**. Vandaar de terminologie “ijsbergdecompositie”.

$$- \% \text{werkenden}_{25-64} + \% \text{werklozen}_{25-64} + \% \text{inactieven}_{25-64} =$$

$$\frac{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64} + \# \text{inactieven}_{25-64}}{\# \text{werkenden}_{25-64} + \# \text{werklozen}_{25-64} + \# \text{inactieven}_{25-64}} = 1 = 100\% .$$

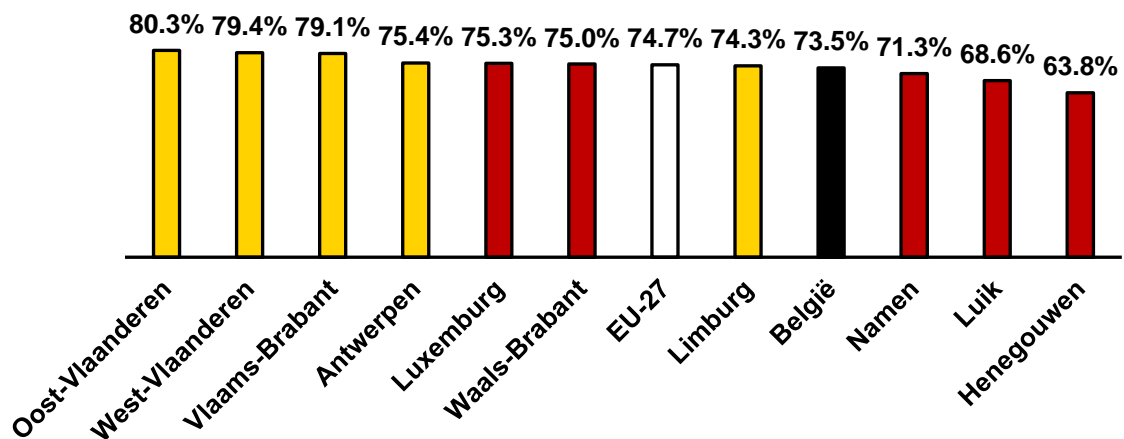
4. TABELLEN EN FIGUREN

4.1. WERKZAAMHEID IN DE BELGISCHE PROVINCIES

Tabel 1. Percentage werkenden onder 25- tot 64-jarigen

	2020		2019		Evolutie versus 2019	
	% werkenden	Ranking	% werkenden	Ranking	In pp	In ranking
EU-27	74.7%		75.2%		-0.5	
België	73.5%		73.6%		-0.1	
Brussels H.G.	65.6%		65.8%		-0.2	
Vlaams Gewest	77.7%		78.0%		-0.3	
Antwerpen	75.4%	4	76.2%	5	-0.8	▲
Limburg	74.3%	7	74.5%	7	-0.2	s.q.
Oost-Vlaanderen	80.3%	1	79.0%	3	+1.3	▲▲
Vlaams-Brabant	79.1%	3	79.9%	2	-0.8	▼
West-Vlaanderen	79.4%	2	80.2%	1	-0.8	▼
Waals Gewest	68.4%		68.4%		+0.0	
Waals-Brabant	75.0%	6	76.6%	4	-1.6	▼▼
Henegouwen	63.8%	10	64.5%	10	-0.7	s.q.
Luik	68.6%	9	67.9%	9	+0.7	s.q.
Luxemburg	75.3%	5	75.4%	6	-0.1	▲
Namen	71.3%	8	69.7%	8	+1.6	s.q.

Figuur 1. Percentage werkenden onder 25- tot 64-jarigen (2020)

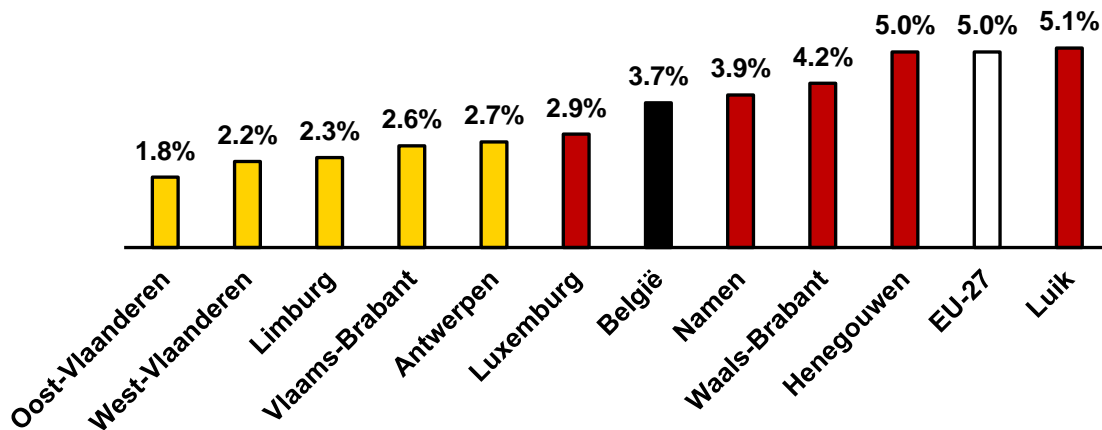

4.2. WERKLOOSHEID IN DE BELGISCHE PROVINCIES

Tabel 2. Percentage werkzoekenden onder 25- tot 64-jarigen

	2020		2019		Evolutie versus 2019	
	% werkzoekenden	Ranking	% werkzoekenden	Ranking	In pp	In ranking
EU-27	5.0%		4.8%		+0.2	
België	3.7%		3.6%		+0.1	
Brussels H.G.	8.6%		8.7%		-0.1	
Vlaams Gewest	2.4%		2.1%		+0.3	
Antwerpen	2.7%	5	2.4%	5	+0.3	s.q.
Limburg	2.3%	3	2.0%	3	+0.3	s.q.
Oost-Vlaanderen	1.8%	1	1.8%	1	+0.0	s.q.
Vlaams-Brabant	2.6%	4	2.3%	4	+0.3	s.q.
West-Vlaanderen	2.2%	2	1.9%	2	+0.3	s.q.
Waals Gewest	4.6%		4.5%		+0.1	
Waals-Brabant	4.2%	8	3.6%	7	+0.6	▼
Henegouwen	5.0%	9	5.2%	10	-0.2	▲
Luik	5.1%	10	4.2%	9	+0.9	▼
Luxemburg	2.9%	6	3.3%	6	-0.4	s.q.
Namen	3.9%	7	4.1%	8	-0.2	▲

Figuur 2. Percentage werkzoekenden onder 25- tot 64-jarigen (2020)

4.3. INACTIVITEIT IN DE BELGISCHE PROVINCIES

Tabel 3. Percentage inactieven onder 25- tot 64-jarigen

	2020		2019		Evolutie versus 2019	
	% inactieven	Ranking	% inactieven	Ranking	In pp	In ranking
EU-27	20.3%		20.0%		+0.3	
België	22.8%		22.8%		+0.0	
Brussels H.G.	25.8%		25.5%		+0.3	
Vlaams Gewest	19.9%		19.9%		+0.0	
Antwerpen	21.9%	6	21.4%	6	+0.5	s.q.
Limburg	23.4%	7	23.5%	7	-0.1	s.q.
Oost-Vlaanderen	17.9%	1	19.2%	3	-1.3	▲▲
Vlaams-Brabant	18.3%	2	17.8%	1	+0.5	▼
West-Vlaanderen	18.4%	3	17.9%	2	+0.5	▼
Waals Gewest	27.0%		27.1%		-0.1	
Waals-Brabant	20.8%	4	19.8%	4	+1.0	s.q.
Henegouwen	31.2%	10	30.3%	10	+0.9	s.q.
Luik	26.3%	9	27.9%	9	-1.6	s.q.
Luxemburg	21.8%	5	21.3%	5	+0.5	s.q.
Namen	24.8%	8	26.2%	8	-1.4	s.q.

Figuur 3. Percentage inactieven onder 25- tot 64-jarigen (2020)

